

Zoute steltjes

Zondag 15 mei besluiten we een wandelingetje te maken op het bouwterrein van de N470 aan de rand van Tolhek. Er staat een flinke wind en het is bewolkt, maar af en toe begint de zon erdoor te komen. Vanaf het hoge zandlichaam, waar de nieuwe weg moet komen te lopen, kijken we uit over de weilanden. Met een beetje moeite kun je zien waar de oude Strikkade door het landschap kronkelt.

Er vliegt een groepje oeverzwaluwen over. Die zijn vast op zoek naar een steile zandwand om een nestholte in uit te graven. Zanderige bouwterreinen trekken vaak specifieke vogelsoorten aan, die zich onder natuurlijke omstandigheden ook voelen aangetrokken tot dynamische biotopen. Zo zien we ook nog een tapuit en een stukje verder enkele kluten en kleine plevieren. Deze vogels zijn op zoek naar een plekje om te broeden. Helaas is een bouwterrein meestal veel te “dynamisch” en daardoor levensgevaarlijk voor broedende vogels en hun nesten.

Landschappelijk gezien is de Oude polder op het moment niet meer zo fraai, vanwege alle bouwwerkzaamheden. Een paar jaar geleden heb ik tijdens een excursie van het Historisch Genootschap langs de Strikkade gewandeld en toen was ik onder de indruk van de vele mooie vergezichten, met knotwilgen, boomgroepjes, sloten, riet, weilanden en koeien. Uitkijkend over het gehavende landschap zien we een lepelaar, die in een slootje loopt te vissen. Af en toe zien we een glimp van de grote witte vogel als hij even opvliegt.

De weilanden rond het zandlichaam worden inmiddels niet meer gebruikt en staan gedeeltelijk onder water. Ondergelopen weilanden zijn in de trektijd vaak razend interessant voor steltlopers en eenden. Ook deze keer blijken er in de ondiepe plasjes allerlei steltlopers rond te dartelen, die echter door het hoge gras moeilijk zijn te zien. Pas op het bruggetje over de Strikkade krijgen we goed zicht op de vogels. Veel tureluurs, enkele grutto's en een stuk of vier groenpootruiters.

Maar ook een bosruiter in zomerkleed met een grijsbruine rug vol parels. Een fraaie kleine steltloper, die vorig jaar in de Akerdijkse Plassen heeft gebroed. Dat broedgeval was heel bijzonder, want het laatste zekere broedgeval in Nederland was in 1936 bij Coevorden. We doen ons best om het oogstreepje van de bosruiter te zien krijgen en dat lukt op een moment dat het licht er goed op valt. Veel opvallender is de oogstreep van de mannelijke zomertaling, die zich met zijn kleine eendenlijfje tussen de steltlopers blijkt te bevinden.

Dan zien we een groepje zilverplevieren. Die ken ik alleen maar van zoute slikken langs de Waddenkust en in Zeeland. Niet eerder zag ik ze in Pijnacker. Het is een groepje van acht vogels. Ongeveer de helft van de zilverplevieren is in zomerkleed met een zilvergrijze rug en een gitzwarte buik door helderwit omzoomd. De rest van de groep is nogal vlekkelig gekleurd.

Nog amper bijgekomen van de verrassing zien we een kanoetstrandloper. Nog een zout steltje! De kanoet is voor de helft in zomerkleed. Zijn borst is oranje-rood terwijl de achterkant nog geheel grijs is. Aangemoedigd door de bijzondere waarnemingen gaan we door met een grondige inspectie van de plasjes en warempel, daar zit ook nog een steenloper! Niet te geloven, alweer zo'n steltloper die je alleen langs de kust verwacht.

Het betreft waarschijnlijk late doortrekkers, die door de stevige wind landinwaarts zijn gedreven. De volgende dag is de kanoetstrandloper ingewisseld voor een bonte strandloper en de acht zilverplevieren zijn omgeruild voor acht bontbekplevieren. De invasie van de zoute steltjes is nog niet voorbij, al blijven ze niet lang hangen. Enkele dagen later zijn ze allemaal verdwenen, verder op reis naar de broedgebieden in het hoge noorden.

In de omgeving van Pijnacker zie je zelden zilverplevieren, strandlopers, steenlopers en bontbekplevieren, maar de waarnemingen zijn niet uniek. Vorig jaar werden er in mei ook zilverplevieren en kanoetstrandlopers gezien bij de Akerdijkse Plassen. Later hoorden we van andere vogelaars dat er in het pinksterweekend (15 en 16 mei) opvallend veel zoute steltlopers in het binnenland zijn gesignaleerd. Hun onverwachte verschijning leverde ons veel vogelkijkplezier.

Caroline Elfferich, juli 2005